

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Lublin, dnia 12 marca 2024 r.

Poz. 1639

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR IF-II.4131.9.2024 WOJEWODY LUBELSKIEGO

z dnia 11 marca 2024 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Nr LXXXVIII/710/24 Rady Miasta Chełm z dnia 9 lutego 2024 r. zmieniającej uchwałę w sprawie ustalenia zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane, na terenie Miasta Chełm

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr LXXXVIII/710/24 Rady Miasta Chełm z dnia 9 lutego 2024 r. zmieniającej uchwałę w sprawie ustalenia zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane, na terenie Miasta Chełm.

Uzasadnienie

Uchwała Nr LXXXVIII/710/24 Rady Miasta Chełm została doręczona organowi nadzoru w dniu 14 marca 2024 r.

Zgodnie z treścią § 1 przedmiotowej uchwały Rada Miasta Chełm postanowiła, iż w uchwale Nr LXIX/547/22 Rady Miasta Chełm z dnia 22 grudnia 2022 r. w sprawie ustalenia zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane, na terenie Miasta Chełm (Dz. Urz. Woj. Lubel. z 2023, poz. 41) § 19 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Dla tablic reklamowych i urządzeń reklamowych istniejących w dniu wejścia w życie uchwały i niezgodnych z przepisami uchwały ustala się termin dostosowania do zasad i warunków określonych w uchwale na 24 miesiące od dnia wejścia w życie uchwały.”.

W podstawie prawnej uchwały wskazane zostały przepisy art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, ze zm.) i art. 37a ust. 1 i 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977, ze zm.).

Jak stanowi art. 37a ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym *Rada gminy może ustalić w formie uchwały zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabaryty, standardy jakościowe oraz rodzaje materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane. W ust. 4 wskazanego przepisu wskazane zaś zostało, iż Uchwała, o której mowa w ust. 1, określa warunki i termin dostosowania istniejących w dniu jej wejścia w życie obiektów małej architektury, ogrodzeń oraz tablic reklamowych i urządzeń reklamowych do zakazów, zasad i warunków w niej określonych, nie krótszy niż 12 miesięcy od dnia wejścia w życie uchwały.*

Z treści uzasadnienia do projektu uchwały Nr LXXXVIII/710/24 wynika, iż przyjmując uchwałę radni Rady Miasta Chełm mieli na uwadze, iż wskazany w uchwale Nr LXIX/547/22 Rady Miasta Chełm z dnia 22 grudnia 2022 r. okres na dostosowanie tablic reklamowych i urządzeń reklamowych do zasad i warunków określonych tą uchwałą był zbyt krótki, zatem postanowili go przedłużyć do 24 miesięcy liczonych od dnia wejścia w życie uchwały Nr LXIX/547/22.

W tym miejscu należy wskazać, iż art. 37a ust. 9 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 grudnia 2023 r. sygn. akt P 20/19 (Dz.U.2023.2739) z dniem 21 grudnia 2023 r. częściowo został uznany za niezgodny z art. 21 w związku z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Zgodnie z wyrokiem Trybunału wymieniony wyżej przepis traci moc w zakresie, w jakim przewiduje obowiązek określenia w uchwale, o której mowa w art. 37a ust. 1 nin. ustawy, warunków i terminu dostosowania istniejących w dniu jej wejścia w życie, wniesionych na podstawie zgody budowlanej, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych do zakazów określonych w tej uchwale, bez zapewnienia ustawowych podstaw i trybu dochodzenia odszkodowania przez podmioty, które są zobowiązane do ich usunięcia.

Z art. 37a ust. 9 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wynika możliwość nałożenia w drodze uchwały krajobrazowej obowiązku dostosowania (a więc również usunięcia) już istniejących obiektów reklamowych, które zostały wniesione przed wejściem uchwały w życie, pomimo, że zostały wniesione na podstawie zgody budowlanej.

Skutkiem takiego działania, w opinii Trybunału, jest niewątpliwie godzenie w prawa majątkowe właścicieli tablic i nośników powstałych przed wejściem w życie tej uchwały, na podstawie ważnych pozwoleń na budowę. Właściciele są bowiem zmuszeni do usunięcia tablic i nośników objętych uchwałą, na własny koszt i bez zapewnienia odszkodowania. Oznacza to, że ich prawo własności zostało ograniczone, ponieważ nie mogą oni korzystać ze swojej nieruchomości w zakresie objętym treścią uchwały krajobrazowej, a dodatkowo zmuszeni są do unicestwienia przedmiotu stanowiącego część ich majątku.

Jak wskazał Trybunał „art. 37a ust. 9 upzp nie przewiduje przy tym ani możliwości wprowadzenia wyjątków w zakresie dostosowania tablic i nośników do warunków określonych w uchwale krajobrazowej, ani określenia przez organ gminy mechanizmu kompensacyjnego. Oznacza to, że regulacja zawarta w kwestionowanym przepisie wywołuje skutek w postaci ograniczenia praw majątkowych jednostek w celu realizacji interesu publicznego. W tym zakresie kwestionowana regulacja wypełnia przesłanki konstytucyjnego pojęcia wyłączenia, pomimo przyjęcia formy aktu prawa miejscowego, a nie decyzji indywidualnej. Na ustawodawcy ciążył zatem obowiązek zapewnienia podmiotom objętym uchwałą krajobrazową w zakresie wskazanym w pytaniu prawnym mechanizmu kompensacyjnego będącego źródłem słusznego odszkodowania, należnego tym podmiotom na mocy art. 21 ust. 2 Konstytucji”.

Zgodnie z art. 190 ust. 1 i 3 *Konstytucji* orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne, wchodzą w życie z dniem ogłoszenia, chyba że Trybunał określi w orzeczeniu inny termin utraty mocy obowiązującej. W niniejszym przypadku wyrok opublikowano w Dzienniku Ustaw w dniu 21 grudnia 2023 r.

W ocenie organu nadzoru uchwała Nr LXXXVIII/710/24 Rady Miasta Chełm z dnia 9 lutego 2024 r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane, na terenie Miasta Chełm jest sprzeczna z prawem w rozumieniu art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, ponieważ jej treść wskazuje, iż została wydana w oparciu o przepis, którego niezgodność z Konstytucją orzekł Trybunał Konstytucyjny we wspomnianym wyroku z dnia 12 grudnia 2023 r. Przyjęta zmiana uchwały dotyczy zmiany terminu dostosowania istniejących w dniu jej wejścia w życie tablic reklamowych i urządzeń reklamowych do zakazów określonych w uchwale krajobrazowej, a więc rozstrzyga o kwestii na podstawie art. 37a ust. 9o ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Wydanie przez organ, po orzeczeniu przez Trybunał Konstytucyjny w omawianym przedmiocie, aktu prawa miejscowego w oparciu o przepis uznany za niekonstytucyjny, skutkuje traktowaniem takiego aktu jako wydanego bez podstawy prawnej, ponieważ przepis stanowiący tę podstawę utracił moc obowiązującą.

Z uwagi na powyższe, uzasadnione jest stwierdzenie, że norma prawna uznana za niekonstytucyjną stanowi wadliwą podstawę prawną. Wydana na takiej podstawie prawnej uchwała organu gminy musi również zostać

uznana za wadliwą. Wadliwość ta odpowiada przesłance nieważności, o której mowa w art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym (por wyrok NSA w warszawie z dnia 24 listopada 2005 r., sygn. akt. I OSK 1065/05).

W tym stanie rzeczy stwierdzenie nieważności uchwały Nr LXXXVIII/710/24 jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, złożona za moim pośrednictwem, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

WOJEWODA LUBELSKI

Krzysztof Komorski

Otrzymują:

1. Prezydent Miasta Chełm
2. Przewodniczący Rady Miasta Chełm